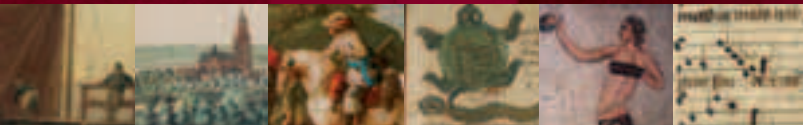

UITGEVERIJ

VERLOREN

maakt geschiedenis

najaar 2013

Deze brochure bevat de *Najaarsaanbieding 2013*. Meer informatie over alle uitgaven is te vinden op onze website. Achterin deze brochure zit een bestelformulier. Uiteraard kunnen boeken ook worden besteld via de website (waarbij de boeken direct kunnen worden betaald en geen administratiekosten hoeven worden betaald), via de mail of telefonisch.

Bestelde maar nog niet betaalde boeken worden verstuurd met een rekening op de buitenkant van het pakket. Bij binnenlandse bestellingen met een factuurbedrag van minimaal € 100,- worden geen verzendkosten in rekening gebracht. In alle andere gevallen wel. Het is ook mogelijk de boeken op te halen bij de uitgeverij, op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur.

Retouren van particulieren dienen, na voorafgaand overleg en onder opgaaf van redenen, binnen twee weken na factuurdatum te geschieden. Eventuele verzendkosten voor het retourneren dient de klant in principe zelf te voldoen. Retouren van boekhandels kunnen enkel worden aangenomen na overleg en mits de boeken onbeschadigd zijn. Creditering geschiedt meestal tegen een gereduceerd bedrag. Voor meer en vollediger informatie raadplege men tevens onze website: www.verloren.nl.

Gebruikte afkortingen

AG	Arnhemse Geschiedenissen	JEG	Jaarboek voor Ecologische Geschiedenis
BDN	Bibliotheca Dissidentium Neerlandicorum	JVV	Jaarboek voor Vrouwengeschiedenis
DNE	De Negentiende Eeuw	MSB	Middeleeuwse Studies en Bronnen
DO	Bijdragen tot de geschiedenis der Ridderlijke Duitse Orde, Balije van Utrecht	MVN	Middeleeuwse Verzamelhandschriften uit de Middeleeuwen
DZE	De Zeventiende Eeuw	NUR	Nederlandse Uniforme Rubriekindeling
HM	Historische Migratiestudies	OHB	Overijsselse Historische Bijdragen
IL	Indische Letteren	U & S	Universiteit & Samenleving
ISBN	International Standard Book Number	ZPR	Zeven Provinciën Reeks

Bezoekadres: Torenlaan 25, 1211 JA Hilversum, T 035-6859856, F 035-6836557, E info@verloren.nl

Handelsregister Kamer van Koophandel Hilversum 32039230; BTW nr. NL8054 597 16 01

rekening ING 4489940 IBAN NL44ING0004489940, BIC INGBNL2A

rekening RABObank 398247528 IBAN NL59RABO 0398247528, BIC RABO2U

Vertegenwoordiging in België: MAKLU uitgevers, Somerstraat 13-15, B-2018 Antwerpen, T 03-2312900, F 03-2332659

When ordering from outside the Benelux, we advise you to state the number, expiry date and csv-code of your Visa or Eurocard/Mastercard, in order to avoid unnecessary costs. The amount due will be charged to your account after your order has been sent.

CLÉ LESGER

Het winkellandschap van Amsterdam

Stedelijke structuur en winkelbedrijf in de vroegmoderne en moderne tijd, 1550-2000

Overhangende luifels, uithangborden, uitstallingen op de stoep en sobere interieurs waren ooit typerend voor de winkels in Amsterdam. Vanaf het midden van de zestiende eeuw hebben de puien, etalages en interieurs van de winkels echter grote veranderingen ondergaan. Clé Lesger beschrijft deze in samenhang met ontwikkelingen in bouwkunde en architectuur, de opkomst van warenhuizen en supermarkten en veranderingen in verlichting en glasfabricage. Ook de samenstelling, koopkracht en smaak van het winkelend publiek spelen een rol. De vele afbeeldingen maken de veranderingen zichtbaar.

Daarnaast besteedt Lesger veel aandacht aan de locatie van winkels. Winkels zijn niet willekeurig verdeeld over de stad, maar verbonden met de structuur van het stratennetwerk die is ontstaan tijdens stadsuitbreidingen en andere grote ingrepen in het stedelijk landschap. Pas toen er winkelcentra werden gebouwd in buitenwijken, werd het patroon van winkelstraten doorbroken. In de vooroorlogse delen van Amsterdam is het oude bewinkelingspatroon wel blijven bestaan.

Zie ook: Lesger, *Handel in Amsterdam ten tijde van de Opstand. Kooplieden, commerciële expansie en verandering in de ruimtelijke economie van de Nederlanden ca. 1550-ca. 1630*, ISBN 90-6550-686-1, € 29,-; Steegen, *Kleinhandel en stedelijke ontwikkeling. Het kramersambacht te Maastricht in de vroegmoderne tijd*, ISBN 90-6550-929-1, € 29,-; Van stadskern tot stadsgewest. *Stedebouwkundige geschiedenis van Amsterdam*, ISBN 90-6550-300-5, € 20,-; *Werken aan een open Amsterdam* [=Holland 32 (2000) 3/4], ISBN 90-6550-180-0, € 15,-

± 480 blz., ± € 40,-
ISBN 978-90-8704-373-5
gebonden, geïllustreerd
(kleur)
verschijnt november 2013
NUR 693/901

ALEXANDER en DARIUS *De Macedoniër in de spiegel van het Nabije Oosten*

Redactie DIEDERIK BURGERSDIJK, WOUTER HENKELMAN
en WILLEMIJN WAAL

Nog altijd zijn Oost en West gefascineerd door Alexander van Macedonië, de roemruchte veroveraar van het Perzische Wereldrijk, die in 323 v.Chr. in Babylon stierf. Het beeld van de vorst is als een lakmoesproef van tijd en cultuur: iedere periode en iedere streek heeft haar eigen Alexander en waardeert diens erfenis op eigen wijze. Deze bundel besteedt aandacht aan de historische en aan de literaire Alexander.

Inhoud: DIEDERIK BURGERSDIJK/WOUTER HENKELMAN/WILLEMIJN WAAL, Van Achilles tot Achaemenide: Alexander in Darius' rijk Deel I *De historische Alexander:* AMÉLIE KUHRT, Het Perzische Rijk aan de vooravond van Alexanders veldtocht HENK SINGOR, Alexanders militaire prestaties BERT VAN DER SPEK, Alexander in spijkerschrift ROLF STROOTMAN, Alexander de Grote en het Oosterse koningschap ERIC MOORMANN, Alexander en Darius in Pompeii. Een beschrijving van het Alexandermozaïek ROBBERT BOSSCHART, De vrouwen van Alexander Deel 2 *De Alexanderroman:* WOUTER HENKELMAN, *Hemelblau es dies steens maniere.* Over de onsterfelijkheid en de dood en de Griekse Alexanderroman WOUT VAN BEKKUM, *De joodse Alexander* JACCO DIELEMAN, *De Egyptische Alexanderroman* FAUSTINA DOUFIKAR-AERTS, *Al-Iskander en Darinush: Alexanders bezoek aan Darius in Arabische handschriften* GABRIELLE VAN DEN BERG, *Alexander in het Perzische Boek der Koningen* WILLEM AERTS, *Een Byzantijnse Alexanderroman in politieke verzen* MARK NIEUWENHUIS, *Een geitenbok uit het westen. Alexander en Darius in de Alexandreis van Walter van Châtillon* MAARTEN KLEIN, *Alexander de Grote als Dionysos in Couperus' Iskander Chronologisch overzicht Citatenlijst Bibliografie De auteurs*

±288 blz., ±€ 25,-

ISBN 978-90-8704-383-4

ingenaaid, geïllustreerd
(deels kleur)

reeks Zenobia deel 1

verschijnt oktober 2013

NUR 683/694

Zie ook: *Alexandrië* [=Lampas 44 (2011) 4], ISBN 978-90-8704-284-4, € 11,-; *Het Gilgamesj-epos en de Griekse en Romeinse literatuur* [=Lampas 42 (2009) 2], geen ISBN, € 11,-; *Hengel, Imago. Romeinse keizerbeelden en de belichaming van gender*, ISBN 978-90-8704-083-3, € 55,-

De klassieke oudheid in de islamitische wereld

[=themanummer van *Lampas*. Tijdschrift voor classici 46 (2013) 3]

Onder redactie van ROLF STROOTMAN

Is alleen de Europese beschaving erfgenaam van de cultuur van de klassieke oudheid, of ook het islamitische deel van de mediterrane wereld? Al meer dan tien jaar woedt er een hevig debat over deze vraag. In dit themanummer belichten zes specialisten de doorwerking van verschillende aspecten van de Grieks-Romeinse beschaving in de postklassieke Arabische, Perzische en Turkse cultuur, van de opkomst van de islam tot de val van Constantinopel in 1453. Zo wordt de heersende opvatting dat de islam haaks zou staan op de klassieke cultuur, genuanceerd en worden gemeenplaatsen over tegenstellingen tussen Oost en West ter discussie gesteld.

Inhoud: ROLF STROOTMAN, Polyphemos in Anatolië. Klassieke en islamitische cultuur in de middeleeuwen ROBBERT WOLTERING, De oudheid onder Ummayyaden en Abbasiden. Schetsen van de historische en ideologische context RICHARD VAN LEEUWEN, De Duizend en één nacht en de *Odyssee*: een neoplatonistische omzwerving REMKE KRUK, Nergens slimmer dan in Spanje. Geografische locatie en ontwikkeling, van Hippocrates tot Ibn Khaldûn FAUSTINA DOUFIKAR-AERTS, De Arabische Alexanderroman en Alexanders ontmoeting met de Amazonen MICHELE CAMPOPIANO, A Philosopher between East and West: Aristotle and the Secret of the secrets ROLF STROOTMAN, Mehmet Caesar. De val van Constantinopel (1453) en de doorwerking van Grieks-Romeinse heerserideologie in het Osmaanse Rijk

Zie ook: *Augustinus en onderwijs* [=Lampas 43 (2010) 4], ISBN 978-90-8704-200-4, € 11,-; *Dromen in de oudheid* [=Lampas 45 (2012) 4], ISBN 978-90-8704-345-2, € 11,-; *Onvrijwillige liefde. Schakingen in klassieke mythen* [=Lampas 43 (2010) 2], € 11,-; *Romanisering* [=Lampas 42 (2009) 3], ISBN 978-90-8704-141-0, € 11,-

± 80 blz., € 11,-
ISBN 978-90-8704-384-1
ingenaaid, geïllustreerd
Lampas 46 (2013) 3
verschijnt september 2013
NUR 683/717

De Klassieken en de populaire cultuur

[=themanummer van *Lampas*. Tijdschrift voor classici 46 (2013) 4]

Onder redactie van HUGO KONING en SUZANNE LUGER

Dit themanummer verkent de raakvlakken tussen de oudheid en populaire media als films, tv-series, popsongs, strips en tatoeages. De auteurs laten zien hoe antieke bronnen worden gebruikt en aangepast aan de eisen van het nieuwe medium en het grote publiek. Overkoepelend thema is de vraag of de wetenschap zich moet bezighouden met deze vorm van receptie. Is de populaire cultuur te min voor classici of valt er van deze populaire interpretaties misschien juist iets te leren over het vakgebied?

Is de populaire cultuur te min voor classici of valt er van deze populaire interpretaties misschien juist iets te leren over het vakgebied?

Inhoud: MICHEL BUIJS, Aeneas nu. De oudheid in de popmuziek REMCO REGTUIT, Goede Tijden Slechte Tijden. Van Euripides en Menander naar moderne soapseries FRITS NAEREBOUT, De populariteit van Ben-Hur ontleed ROLF STROOTMAN/FLORIS VAN DEN EIJNDE, Odysseus variaties: Francis Ford Coppola's *Apocalypse Now* en de klassieke mythologie MAARTEN SCHUNSELAAR, De historische betekenis van Oliver Stone's *Alexander* BRAM VAN DE VELDEN, Latijnse tatoeages: moderne monumenten RENÉ VAN ROYEN/SUNNYVA VAN DER VEGT, Leuk en waar! DAVID RIJSER, Tacitus' petite histoire als postmodern epos: *The Sopranos* HUGO KONING, Klassieken en comics: *Incredible Hercules*

± 80 blz., € 11,-

ISBN 978-90-8704-385-8

ingenaaid, geïllustreerd

Lampas 46 (2013) 4

verschijnt december 2013

NUR 683/694

Zie ook: *Bronnen van inspiratie. Recepties van de klassieken in de uroegmoderne Nederlanden in muziek, literatuur en beeldende kunst*, ISBN 978-90-6550-984-0, € 20,-; *Harmonisch labyrint. De muziek van de kosmos in de westerse wereld*, ISBN 978-90-6550-974-1, € 19,-; *Kijk op de Middeleeuwen* [=Madox 22 (2008) 4], ISBN 978-90-8704-066-6, € 8,-

HENK SINGOR

Sicilië in de Oudheid

Het grootste eiland in de Middellandse Zee, ongeveer halverwege het oostelijk en het westelijk bekken, is ongeveer tweeëneenhalfduizend jaar een brug tussen volken en beschavingen geweest. Tegen het einde van het tweede millennium v.Chr. moet die brugfunctie begonnen zijn, om pas tegen het einde van de Middeleeuwen te eindigen. Grieken uit de Myceense wereld, Feniciërs, opnieuw Grieken, Carthagers, Romeinen en andere Italiërs, daarna Goten en Vandalen, Byzantijnen en Arabieren en later in de Middeleeuwen nog eens Normandiërs, Fransen en Spanjaarden – ze hebben allen hun sporen op het eiland achtergelaten.

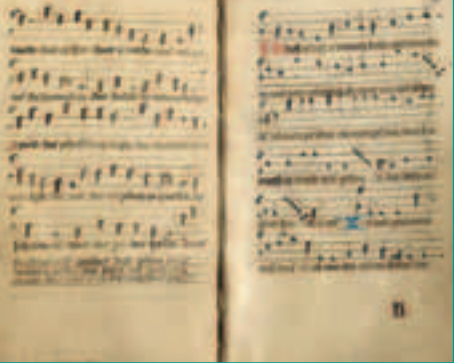
In de eenwording van het Middellandse Zeegebied, culminerend in het Romeinse Rijk, speelde Sicilië een cruciale rol als doorgeefluik van politieke organisatievormen en economische concepten, van literatuur en beeldende kunst, van religieuze en filosofische ideeën, zodat deze geschiedenis van het eiland in de Oudheid als een compendium van de hele antieke geschiedenis valt te lezen.

Zie ook: *Antieke herinneringsplaatsen* [=Lampas 40 (2007) 4], ISBN 978-90-8704-016-1, € 11,-; *Keizer Constantijn. Zijn levensbeschrijving door Eusebius van Caesarea*, ISBN 978-90-8704-313-1, € 20,-; *Rome in de late oudheid* [=Lampas 45 (2012) 3], ISBN 978-90-8704-308-7, € 11,-; *Wonen in de Romeinse wereld* [=Lampas 39 (2006) 4], geen ISBN, € 11,-

±176 blz., ±€ 15,-
ISBN 978-90-8704-386-5
ingenaaid, geïllustreerd
(deels kleur)
reeks Zenobia deel 2
verschijnt oktober 2013
NUR 683/694

Het liederenhandschrift Berlijn 190

Hs. Staatsbibliothek zu Berlin – Preußischer Kulturbesitz

Ms. Germ. Oct. 190

Editie bezorgd door TH. MERTENS en D.E. VAN DER POEL (eindredactie), G. GERRITSEN-GEYWITZ, K. GOUDRIAAN, H. JOLDERSMA, I. DE LOOS en J. OOSTERMAN, m.m.v. A. BERTELOOT

Het liederenhandschrift Berlijn 190 (Berlijn, SBBPK, Ms. germ. oct. 190) is zonder twijfel een van de belangrijkste bronnen voor de studie van het laatmiddeleeuwse geestelijk lied in de Lage Landen, vanwege de grote omvang van de verzameling en de vroege datering (circa 1480). Het rijke en gevarieerde repertoire biedt een prachtige blik op de Middelnederlandse en Latijnse (berijmde) teksten en muziek uit het religieuze leven in de late middeleeuwen, met het kerstfeest en de verering van Maria als belangrijke thema's. De muzikale variëteit is opvallend groot: van *organum*-achtige stukken met de typische stemvoering van de twaalfde eeuw tot jongere werken in de stijl van de *ars nova*.

Deze uitgave biedt voor het eerst een complete editie van deze bron. De inleiding bespreekt de verschillende facetten van dit belangrijke handschrift in samenhang: de Middelnederlandse en de Latijnse teksten, de melodieën, het handgeschreven boek en het dialect.

± 704 blz., ± € 54,-
ISBN 978-90-8704-387-2
gebonden, geïllustreerd
reeks MVN deel 12
verschijnt december 2013
NUR 621/662

Zie ook: *Het Gaesdonckse-tractatenhandschrift*. Olim hs. Gaesdonck, Collegium Augustinianum, ms. 16, ISBN 90-6550-787-6, € 30,-; *Het handschrift-Van Hulthem*. Hs. Brussel, Koninklijke Bibliotheek van België, 15.589-623, ISBN 90-6550-060-x, € 66,-; *Het Hartebok*. Hs. Hamburg, Staats- und Universitätsbibliothek, 102c in scrinio, ISBN 90-6550-663-2, € 23,-; *Het Weense arteshandschrift*. Hs. Wenen, Österreichische Nationalbibliothek, 2818, ISBN 90-6550-810-4, € 66,-; *Het Wiesbadense handschrift*. Hs. Wiesbaden, Hessisches Hauptstaatsarchiv, 3004 B 10, ISBN 978-90-8704-126-7, € 54,-

ROBERT STEIN

De hertog en zijn Staten

De eenwording van de Bourgondische Nederlanden, ca. 1380-ca. 1480

In de vijftiende eeuw brachten de hertogen van Bourgondië vele vorstendommen in de Nederlanden onder hun gezag. Daarmee legden zij de basis voor de moderne staten Nederland, België en Luxemburg. De Bourgondische machtsovername leidde tot een snelle vernieuwing van bestuur, rechtspraak en financiën.

In *De hertog en zijn Staten* staan het proces van de eenwording en het karakter van de unie centraal. Robert Stein beschrijft vernieuwing en continuïteit tegen het decor van de snel veranderende politieke, sociale en economische omstandigheden. Het succes van de Bourgondische dynastie wordt gespiegeld met het failliet van de oude vorstenhuizen en de teloorgang van het feodale bestuur. Op de achtergrond blijken de machtige steden een steeds belangrijker rol te spelen. Alleen met hun steun was de unificatie van de Nederlanden mogelijk, maar die steun gaven zij niet belangeloos.

Zie ook: *Borsele Bourgondië Oranje. Heren en markiezen van Veere en Vlissingen 1400-1700*, ISBN 978-90-8704-005-5, € 25,-; *Bourgondië voorbij. De Nederlanden 1250-1650. Liber alumnorum* Wim Blockmans, ISBN 978-90-8704-166-3, € 39,-; *Burgundica et varia*, ISBN 90-6550-226-2, € 42,-; *Damen, De staat van dienst. De gewestelijke ambtenaren van Holland en Zeeland in de Bourgondische periode (1425-1482)*, ISBN 90-70403-47-1, € 47,-; *Houthuys, Middeleeuws kladwerk. De autograaf van de Brabantse yeesten, boek VI (vijftiende eeuw)*, ISBN 978-90-8704-063-5, € 39,-

± 384 blz., ± € 37,-
ISBN 978-90-8704-388-9
gebonden, geïllustreerd
(deels kleur)
reeks MSB deel 146
verschijnt december 2013
NUR 684/697

HUIB ZUIDERVAART

Over ridders, priesters en predikanten in Schelluinen

De geschiedenis van een Commanderie van de Ridderlijke Duitse Orde, Balije van Utrecht

De Duitse Orde werd in 1190 in Jeruzalem opgericht om een lokaal ziekenhuis te beschermen. Al snel groeide de orde echter uit tot een ridderorde met allure. In 1219 wisten orderidders zich te onderscheiden bij het beleg van Damiate in Egypte. Enige getuigen uit de Lage Landen schonken de orde vervolgens landerijen in hun thuisland. Zo kreeg de Duitse Orde ook voet aan de grond in het dorp Schelluinen, vlakbij Gorinchem. De hier gestichte commanderie is de vroegste vestiging van de nog steeds bestaande Nederlandse tak van de 'Ridderlijke Duitse Orde': de 'Balije van Utrecht'.

In zijn boek beschrijft Huib Zuidervaart aan de hand van het spectaculair goed bewaarde middeleeuwse archief van de Duitse Orde de geschiedenis van deze kleine commanderie. Via deze microhistorie wordt ook een venster geopend naar het grote tafereel van de Europese geschiedenis van de Duitse Orde als geheel.

± 160 blz., ± € 15,-
ISBN 978-90-8704-389-6
gebonden, geïllustreerd
reeks DO deel 7
verschijnt oktober 2013
NUR 684/704

Zie ook: Bruin, *Bedreigd door Napoleon. De Ridderlijke Duitse Orde, Balije van Utrecht 1753-1838*, ISBN 978-90-8704-281-3, € 49,-; Bruijn/Pouw/Tuuk, *De vestiging van het Duitse Huis in de stad Utrecht*, ISBN 90-805816-1-5, € 7,-; Liber Sigillorum. *De zegels in het Archief van de Ridderlijke Duitse Orde, Balije van Utrecht, 1200-1811*, ISBN 90-6148-020-5, € 30,-; Meuwissen, *Gekoesterde traditie. De portretreeks met de landcommandeurs van de Utrechtse Balije van de Ridderlijke Duitse Orde*, ISBN 978-90-8704-236-3, € 49,-

Geuzen en papen

Katholiek en protestant tussen Vecht & Eem ca. 1550-1800

Onder redactie van HENK MICHIELSE, JAN OUT en GERRIT SCHUTTE

Na de Reformatie kende het gebied tussen Vecht en Eem een opmerkelijke religieuze verdeling. In dit boek beschrijft een groep regionale historici per plaats het verloop van de Reformatie en de manier waarop katholieken en protestanten met elkaar omgingen.

Inhoud: HENK MICHIELSE, Verantwoording *Deel 1 Ter inleiding:* GERRIT SCHUTTE, Rondom geuzenspel en paepsche stou-tigheden. Ter inleiding GERRIT SCHUTTE, Een nieuwe beeldenstorm nodig? Vragen bij het bekende geschiedverhaal van de Reformatie in Loosdrecht *Deel 2 De Katholieke traditie:* HENK MICHIELSE, Van de cultus der demonen tot het onderhouden van de ware God. Kerkstichtingen en godsdienstig leven 8^e-16^e eeuw HENK MICHIELSE, Geen begerde van keel en buik. Opkomst en ondergang van de laatmiddeleeuwse kloosters tussen Vecht & Eem ca. 1400-1579 *Deel 3 De Reformatie:* WILLEM STUVE, De doopsgezinde gemeenten tussen Vecht & Eem LIESBETH GEUDEKE, Onmisbaar? De rol van de classis bij de op-en uitbouw van de Gereformeerde Kerk tussen Vecht en Eem BAS DE LIGT, Loosdrecht in de tijd van de Reformatie *Deel 4 Van plaats tot plaats:* HENK MICHIELSE, Tussen Grote Kerk & Schuilkerk. Calvinist en Catholyck in Naarden in de 16^e en 17^e eeuw RUUD HEHENKAMP, Hoe Huizen van katholiek protestant werd JAN OUT, Recht in de leer? Eemnes van Reformatie tot Franse tijd JAN BAAR, Catholyck ende bitter. De reformatie rond de Horstermeer 1580-1625 RUUD HEHENKAMP, Blaricum, Laren & de Reformatie INEKE DE RONDE, Hilversum, de Reformatie en het Utrechts Schisma FRITS BOOY, Baarn & de Reformatie *Deel 5 Leven en laten leven:* AUKJE ZONDERGELD-HAMER, Een hoog papen-gehalte. Katholieken in Weesp onder een gereformeerd stadsbestuur BAS DE LIGT, Drie recalcitrante Loosdrechtse dominees ten tijde van het Twaalfjarig Bestand KEES DE KRUIJTER, De vervolging van de katholieken in Loenen in de 17^e eeuw GERARD DERKS/HENK MICHIELSE, Een 'paepsch' boerendorp. Soest vanaf de Reformatie tot eind 18^e eeuw RUUD HEHENKAMP, Protestantisering en disciplinering. De godsdienstige geschiedenis van Huizen 1675-ca. 1800 JAAP GROENEVELD, Vredig op het Sint-Janskerkhof. Twee eeuwen katholiek begraven van de Bataafse Tijd *Deel 6 Nieuwe tijden:* GERRIT SCHUTTE, Tolerantie op dorpsniveau. Protestant & Katholiek in achttiende-eeuws Hilversum JAN OUT, Gekibbel om de kerken in Eemnes *Deel 7 Uitleiding:* GERRIT SCHUTTE, Uitleiding & conclusies *Literatuur Personalia*

± 408 blz., ± € 29,-

ISBN 978-90-8704-390-2

ingenaaid, geïllustreerd

(deels kleur)

verschijnt november 2013

NUR 685/704

Zie ook: Gulp, *Reformatie in Brabant. Protestanten en katholieken in de Meierij van 's-Hertogenbosch*, 1523-1634, ISBN 978-90-8704-356-8, € 29,-; Kaptein, *De Beeldenstorm*, ISBN 90-6550-459-1, € 10,-

Constantijn Huygens op dienstreis

Zijn verslag van een tocht naar Eindhoven en Spa, Luxemburg en Meurs, 1654

Uitgegeven en ingeleid door S. GROENVELD

Van de beroemde dichter, schrijver en musicus Constantijn Huygens (1596-1687) duiken nog steeds onbekende teksten op. Deze uitgave bevat een levendig, nooit gepubliceerd verslag van een reis die Huygens in 1654, in dienst van het Oranjehuis, heeft gemaakt naar prinselijke goederen in Luxemburg en het Duitse Meurs. We maken hierin kennis met weinig bekende kanten van Huygens: hij is bezig met de verkoop van bomen, de controle van Oranjekastelen, de vernieuwing van een waterkering in de rivier de Our. Zijn verslag toont ook de problemen van het reizen in de zeventiende eeuw en de gevaren, onder andere vanwege rondtrekkende legers.

Huygens' tekst is geplaatst in zijn historische context en voorzien van toelichtingen. In een bijlage zijn de veen gedichten (met vertaling) opgenomen die Constantijn Huygens onderweg schreef. De illustraties stammen uit zijn eigen tijd en zijn deels van de hand van zijn zoons.

140 blz., € 19,-
ISBN 978-90-8704-365-0
gebonden, geïllustreerd
reeds verschenen
NUR 685/694

Zie ook: Broekman, *De rol van de schilderkunst in het leven van Constantijn Huygens (1596-1687)*, ISBN 90-6550-854-6, € 13,-; *De Hollandse jaren van Hugo de Groot (1583-1621)*, ISBN 90-6550-546-6, € 21,-; *Klank van de stad [=DZE 24 (2008) 1]*, geen ISBN, € 25,-; *Omnibus idem. Opstellen over P.C. Hooft ter gelegenheid van zijn driehonderdvijftigste sterfdag*, ISBN 90-6550-564-4, € 21,-; *Rasch, Driehonderd brieven over muziek van, aan en rond Constantijn Huygens*, ISBN 978-90-6550-967-3, € 95,-; *Vrouwen rondom Huygens*, ISBN 978-90-8704-130-4, € 25,-

ANTON POOT

Crucial Years in Anglo-Dutch relations (1625-1642)

The political and diplomatic contacts

This book analyses the relations between the young Dutch Republic and the England of King Charles I, in particular during the earlier years of his reign (1625-1629) and the period of his personal rule (1629-1640), as perceived and interpreted by both sides. The Republic had gradually developed into an independent state with an increasing self-confidence. Nevertheless, in those years the Republic still needed foreign support against Spain, particularly from England and France. At the same time however, the Dutch were fully aware that the monarchs of both countries were primarily supporting their own policies and only provided support when it served their own interests.

Anton Poot shows that their dependence on foreign political vicissitudes necessitated the Dutch to find their own ways. Their successes against Spain also provided more and more resolve and form: by 1640 this was clearly demonstrated by the Republic's relations with England.

See also: Downing/Rommelse, *A fearful gentleman. Sir George Downing in The Hague, 1658-1672*, ISBN 978-90-8704-251-6, € 31,-; Rommelse, *The Second Anglo-Dutch War (1665-1667). Raison d'état, mercantilism and maritime strife*, ISBN 90-6550-907-0, € 25,-; De Teems in brant. *Een verzameling teksten en afbeeldingen rond de Tweede Engelse Zeeoorlog (1665-1667)*, ISBN 90-6550-342-0, € 16,-; Troost, *Stadhouder-koning Willem III. Een politieke biografie*, ISBN 90-6550-639-X, € 32,-

± 224 pp, ± € 25,-
ISBN 978-90-8704-380-3
paper bound, illustrated
appears august 2013
NUR 685/697

BRABELLING

Van

Roemer Visscher.

*By hem sijnen vorresen, en niet als de
heyl vermaerdert.*

*Amsterdam,
By Willem Jansz. op t Water / inde
Aemst. 1614.*

Brabbeling

Een bloemlezing uit het werk van Roemer Visscher

Editie en inleiding ANNEKE FLEURKENS

In 1614 publiceerde de Amsterdamse koopman Roemer Visscher (1547-1620) onder de pretenteloze titel *Brabbeling* (Beuzelpraat) zijn gedichten. Die bescheidenheid deed zijn werk geen recht. Visscher bood teksten aan, zoals puntedichten en sonnetten, die nieuw waren en anders dan die van de rederijkers. Met merkbaar plezier en veel inventiviteit verkende Visscher de mogelijkheden van het Nederlands en buite die met woordspelingen uit. Ook introduceerde hij nog nauwelijks bekende klassieke auteurs als *Martialis* en *Catullus* en hij maakte bewerkingen van moderne Franse schrijvers als *Marot* en *Ronsard*. Met zijn speelse en vernuftige poëzie wilde Visscher bovendien levenswijsheid aanreiken en zo zijn lezers wapenen tegen de valkuilen van

het dagelijks bestaan. *Brabbeling* bood, geheel in overeenstemming met Visschers motto, 'Elck wat wils'.

In haar inleiding bij deze bloemlezing uit *Brabbeling* geeft Anneke Fleurkens een beeld van de historische en literaire context van het werk van Visscher.

±258 blz., ±€25,-
ISBN 978-90-8704-391-9
ingenaaid, geïllustreerd
verschijnt december 2013
NUR 621/685

Zie ook: *Dibbets, Joannes Vollenhove (1631-1708) dominee – dichter. Een biografie*, ISBN 978-90-8704-003-1, €39,-; *De gedichten van Tesselschade Roemers*, ISBN 90-6550-018-9, €17,-; *Geerdink, Dichters en verdiensten. De sociale verankering van het dichterschap van Jan Vos (1610-1667)*, ISBN 978-90-8704-279-0, €29,-; *Klinkend boeket. Studies over renaissancesonnetten voor Marijke Spies*, ISBN 90-6550-399-4, €20,-; *Vries, Wandelings en verhandeling. De ontwikkeling van het Nederlandse hof-dicht in de zeventiende eeuw (1613-1710)*, ISBN 90-6550-598-9, €30,-

A. AGNES SNELLER

De Gouden Eeuw in gedichten van Joost van den Vondel (1587-1679)

De Gouden Eeuw roept bij veel Nederlanders nog altijd een gevoel op van nationale trots. Het paleis op de Dam, grachtenpanden, de overvloed aan schilderijen van uitzonderlijke kwaliteit – het leidt allemaal terug naar die bijna mythische periode uit de geschiedenis van Nederland, het ontstaan van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. In dezelfde tijd werd ook de grondslag gelegd voor de standaardtaal.

De dichter die aan de opbouw van het Nederlands een uiterst belangrijke bijdrage heeft geleverd, is Joost van den Vondel. Bovendien heeft hij met zijn voortdurend dichterslijk commentaar op allerlei gebeurtenissen, de kleine in particuliere levens, de grotere in kerkelijk en politiek verband, het wel en wee van de Republiek en haar bewoners in alle toonaarden bezongen. Een kleine selectie uit zijn oeuvre wordt in dit boek besproken. Zijn gedichten zijn ook voor hedendaagse lezers boeiend en inspirerend.

Zie ook: Bredero, *Proza*, ISBN 978-90-8704-260-8, € 25,-; Cordes, *Jan Zoet*, Amsterdammer 1609-1674. *Leven en werk van een kleurrijk schrijver*, ISBN 978-90-8704-028-4, € 75,-; Konst, *Fortuna, Fatum en Providentia Dei in de Nederlandse tragedie 1600-1720*, ISBN 90-6550-745-0, € 32,-; Korsten, *Vondel belicht – voorstellingen van soevereiniteit*, ISBN 90-6550-934-8, € 25,-; Smit, *Pieter Langendijk*, ISBN 90-6550-099-5, € 32,-; Prandoni, *Een mozaïek van stemmen. Verbeeldend lezen in Vondels Gysbreght van Aemstel*, ISBN 978-90-8704-022-2, € 20,-

± 96 blz., € 14,-
ISBN 978-90-8704-392-6
ingenaaid, geïllustreerd
reeks ZPR deel 33
verschijnt november 2013
NUR 621/685

ADA PEELE

Een uitzonderlijke erfgenaam

De verdeling van de nalatenschap van Koning-Stadhouder Willem III en de consequentie daarvan: koninklijk Pruisisch gezag in de heerlijkheid Hooge en Lage Zwaluwe, 1702-1754

In 1702, na de dood van Willem III, ontstond tussen Johan Willem Friso en de Pruisische koning Frederik I een erfenisstrijd. Frederik was de sterkste partij, omdat hij via zijn militaire inzet in de Spaanse Successieoorlog de verdeling van de nalatenschap kon beïnvloeden. De Staten-Generaal besloten als executeurs-testamentair beide partijen tijdelijk in het bezit te stellen van een deel van de goederen. Frederik kreeg in 1711 onder andere de Hollandse lenen Westland en Hooge en Lage Zwaluwe. Pas in 1732 sloten Willem IV en Frederik Willem I een definitief Traktaat van Partage. In 1740 besloot Frederik II om zijn Hollandse bezittingen te verkopen, maar het duurde nog tot 1754 voor hij ze aan Anna van Hannover kon overdragen.

Een uitzonderlijke erfgenaam beschrijft de erfenisstrijd en de verwerving, het bestuur en beheer, en de verkoop van de heerlijkheid Hooge en Lage Zwaluwe.

± 576 blz., ± € 49,-
ISBN 978-90-8704-393-3
ingenaaid, geïllustreerd
verschijnt november 2013
NUR 697/693

Zie ook: *Amoureuze en pikante geschiedenis van het congres en de stad Utrecht. Augustinus Freschots verhaal achter de Vrede van Utrecht*, ISBN 978-90-8704-361-2, € 15,-; *Bruggeman, Nassau en de macht van Oranje. De strijd van de Friese Nassaus voor erkenning van hun rechten, 1702-1747*, ISBN 978-90-6550-945-1, € 35,-; *Haks, Vaderland en vrede 1672-1713. Publiciteit over de Nederlandse Republiek in oorlog*, ISBN 978-90-8704-337-7, € 29,-; *Onnekink/Bruin, De Vrede van Utrecht (1713)*, ISBN 978-90-8704-312-4, € 14,-

Arnhem 1813

Bezetting en bestorming

Onder redactie van ONNO BOONSTRA, PAUL VAN LUNTEREN
en JAN DE VRIES

Op 30 november 1813 zette de toekomstig koning Willem I voet aan land op het strand van Scheveningen. Hiermee brak een nieuwe periode aan van een Nederlandse eenheidsstaat, geschaard rond de troon van Oranje. Maar op diezelfde dag vielen in een helse bestorming van Arnhem tweeduizend slachtoffers, zowel onder de Pruisische aanvallers als de Franse verdedigers. Die 'eeuwig gedenkwaardigen dag van Arnheemsch moordtoneel' is de aanleiding voor dit boek. *Arnhem 1813* beschrijft het effect van de Franse bezetting en de Pruisische bestorming op het leven van bestuurders, bedeeden, katholieken en soldaten in Arnhem.

Inhoud: ONNO BOONSTRA/PAUL VAN LUNTEREN/JAN DE VRIES, 'De eeuwig gedenkwaardige dag van Arnheemsch moordtoneel' Deel I Bezetting: BERT KOENE, Verdrijving en terugkeer van de oude regenten. Arnheems bestuurlijke elite in de roerige jaren 1783-1813 MENNO POTJER, De Arnhemse kerken in de Franse tijd ELZE LUIKENS, Leven en overleven in Arnhem tijdens de Franse bezetting, 1810-1813 ONNO BOONSTRA, Arnhemse vrijwilligers in het leger van de Keizer, 1811-1813 Deel II Bestorming: MARK HAY, Van Rusland naar Arnhem: de militaire operaties in Nederland in de context van de Zesde Coalitieoorlog, 1813-1814 PAUL VAN LUNTEREN, De bestorming van Arnhem ONNO BOONSTRA, Een ooggetuige van de bestorming van Arnhem

Zie ook: Amsenga/Dekkers, 'Wat nu?', zei Pichegru. *De Franse Tijd in Nederland, 1795-1813*, ISBN 90-6550-464-8, € 10,-; *Het Franse Nederland: de inlijving 1810-1813. De juridische en bestuurlijke gevolgen van de 'Réunion' met Frankrijk*, ISBN 978-90-8704-283-7, € 22,-

± 160 blz., ± € 19,-
ISBN 978-90-8704-379-7
ingenaaid, geïllustreerd
(kleur)
reeks AG deel 1
verschijnt november 2013
NUR 693/696

JAN KONIJNENBURG

Visioen van vrijheid

Mémoire sur la liberté des cultes (1827), *Proeve eener Verhandeling over den slaavenhandel* (1790)

Vertaling uit het Frans, inleiding en commentaar dr. SIMON VUYK,
eindredactie mr.dr. JAAP GRUPPELAAR

Jan Konijnenburg (1758-1831) was predikant, hoogleraar aan het Remonstrants Seminarium te Amsterdam, wetenschapper, patriot en politicus. Vanaf 1795 was hij actief binnen de Amsterdamse kring van unitariërs. Dit boek presenteert twee teksten van deze veelzijdige vrijdenker. *Proeve eener Verhandeling over den Slaavenhandel*, uit 1790, is een in Nederland vroeg protest tegen slavenhandel en slavernij. Pas in 1863 kwam hier een einde aan de slavernij. Konijnenburg pleit in zijn verhandeling voor zelfbestuur in Suriname. In *Mé-*

moire sur la liberté des cultes, in 1827 geschreven voor een Parijs' Genootschap, fundeert Konijnenburg de vrijheid van godsdienst en geweten op het evangelie en het natuurrecht. De *Mémoire* is de laatste apologie van een verlicht geloof.

Simon Vuyk, die publiceert over godsdienst, kerk en politiek in de (Nederlandse) Verlichting, heeft de teksten van een inleiding voorzien en de vertaling uit het Frans verzorgd.

152 blz., € 20,-

ISBN 978-90-8704-376-6

paperback

reeks BDN deel 10

verschijnt september 2013

NUR 694/704

Zie ook: Arnold, *Het genootschap Christo Sacrum te Delft. Privatisering van de godsdienst omstreeks 1800*, ISBN 90-70403-51-X, € 30,-; Haafner, *Verhandeling over het nut der zendingen en zendelingsgenootschappen. Een kritiek op zending en kolonialisme*, ISBN 90-6550-377-3, € 16,-; *Leven na Descartes. Zeven opstellen over ideeëngeschiedenis in Nederland in de tweede helft van de zeventiende eeuw*, ISBN 90-6550-873-2, € 13,-; Wielema, *The March of the Libertines. Spinozists and the Dutch Reformed Church (1660-1750)*, ISBN 90-6550-777-9, € 22,-

JANNEKE DE JONG-SLAGMAN

Hofpredikers in de negentiende eeuw

Een carrière bij de koning

Dominees waren er altijd geweest aan het hof van de Oranjes, maar in de negentiende eeuw kwamen ze voor het eerst in dienst van koningen. Onder invloed van staatkundige, (kerk)politieke en maatschappelijke veranderingen en ontwikkelingen binnen de Oranjefamilie zelf veranderden ook taak en functie van de hofpredikant. Janneke de Jong onderscheidt hierin drie fasen. Koning Willem I benoemde niet alleen Waalse hofpredikers, zoals gebruikelijk, maar ook predikanten uit de Nederlandse Hervormde kerk, die hij inzette voor zijn kerkpolitiek. Onder Willem II was er weinig aandacht voor hen. Het hofpredikerschap functioneerde vooral binnen het kader van de expliciet protestantse profilering van de koning en zijn hof. Onder Koning Willem III ontstond een naar meer binnen gericht, persoonlijk getint hofpredikerschap met het accent op de prediking.

Hofpredikers in de negentiende eeuw biedt een bijzondere inblik in het hofleven en geeft de negentiende-eeuwse hofpredikers een gezicht.

Zie ook: *Bos, Soevereiniteit en Religie. Godsdienstrijheid onder de eerste Oranjevorsten*, ISBN 978-90-8704-095-6, € 39,-; *Hamer, Sophie, koningin der Nederlanden. Biografie van Sophie van Württemberg (1818-1877) op basis van brieven en dagboeken*, ISBN 978-90-8704-201-1, € 25,-; *Raadsman achter de troon. Dagboek aantekeningen van jhr. mr. J.W.M. Schorer, vice-president van de Raad van State 1896-1903*, ISBN 90-6550-691-8, € 14,-; *Staf en storm. Het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in Nederland in 1853: actie en reactie*, ISBN 90-6550-726-4, € 32,-

± 352 blz., ± € 29,-
ISBN 978-90-8704-372-8
ingenaaid, geïllustreerd
verschijnt november 2013
NUR 694/704

HUIB J. ZUIDERVAART & ROB H. VAN GENT *Between Rhetoric and Reality*

Instrumental Practices at the Astronomical Observatory of the Amsterdam Society 'Felix Meritis', 1786-1889

Felix Meritis, the remarkable 'Temple of Enlightenment', adorns the Amsterdam canals since 1788. The building accommodated the most ambitious attempt in the Netherlands for the integration of activities regarding literature, music, the visual arts, commerce, and the sciences. What so far went unnoticed is that, from the very start, Felix Meritis was also equipped with an astronomical and meteorological observatory. In fact, it was the first scientific observatory in the Netherlands designed from the drawing board.

This book describes the history of the observatory (which functioned until 1889), with a special focus on the tensions between the objectives formulated by its founding fathers and the ultimate difficult practice of scientific research. The Felix Meritis-Observatory was crucial for the training and early careers of various eighteenth- and nineteenth-century astronomers, among whom were Nieuwland, Van Beeck Calkoen, Moll, Keijser, Uylenbroek, and Kaiser (the father of modern Dutch astronomy).

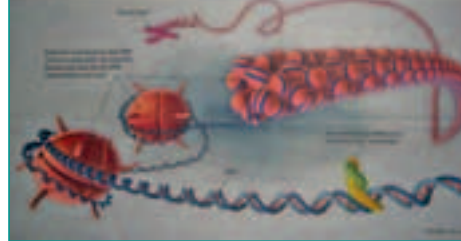
152 pp., € 19,-
ISBN 978-90-8704-363-6
paper bound, illustrated
(partly colour)
available
NUR 680/694

See also: *Bloeiende kennis. Groene ontdekkingen in de Gouden Eeuw*, ISBN 978-90-8704-309-4, € 19,-; *Verborgene krachten. Nederlanders op zoek naar energie*, ISBN 978-90-8704-255-4, € 12,-; *Baar-de Weerd, Uw sekse en de onze. Vrouwen en genootschappen in Nederland en in de ons omringende landen (1750-ca. 1810)*, ISBN 978-90-8704-100-7, € 39,-; *De waarde van kennis [=DNE 33 (2009) 1]*, geen ISBN, € 10,-; *Zekerheden in waarnemingen. Natuurwetenschappelijke ontwikkelingen in Nederland rond 1900*, ISBN 978-90-8704-194-6, € 29,-

Gender and Genes

Yearbook for Women's History (*Jaarboek voor Vrouwen-
geschiedenis*) 33

Guest editor KLASIEN HORSTMAN

This *Jaarboek voor Vrouwengeschiedenis* is dedicated to *Gender and Genes*. Intruding upon our everyday lives, the world of DNA, genes and genomics has become a challenging field of research, both clinical and biomedical as well as socio-cultural. It is also a challenging topic for a *Jaarboek* which traditionally focuses on women and gender from a historical point of view. Gender issues are part and parcel of genes and genomics in scientific research and socio-cultural discourses and representations. Current literature on genes and genomics does not abound in analyses of biomedical and socio-cultural realms where gender aspects are played out and exchanged. This *Jaarboek* may thus contribute to a field of analysis which contextualizes history from the viewpoint of current biotechnological developments.

This volume contains articles on medical cases (reproductive testing and the case of the sex chromosomes, and framing cancer risk in women and men), cultural representations, a portrait of female scientist Rosalind Franklin and interviews with feminist science philosophers Katarina Karkazis and Donna Dickenson.

See also: Eijl, *Het werkzame verschil. Vrouwen in de slag om arbeid, 1898-1940*, ISBN 90-6550-385-4, € 39,-; Haan, *Sekse op kantoor. Over vrouwelijkheid, mannelijkheid en macht, Nederland 1860-1940*, ISBN 90-6550-404-4, € 28,-; Hülsken, *Kiezen voor kinderen? Vrouwentijdschriften en hun lezeressen over het katholieke huwelijksleven, 1950-1975*, ISBN 978-90-8704-173-1, € 25,-; Manneke, *Vrouwen van kaliber. Politievrouwen in de twintigste eeuw*, ISBN 90-75851-03-0, € 17,-; Vroedvrouwenschool. *100 jaar Moederschapszorg in Limburg*, ISBN 978-90-8704-140-3, € 25,-

± 192 pp., ± € 20,-
ISBN 978-90-8704-394-0
paper bound, illustrated
JVW volume 33
appears december 2013
NUR 694/922

GABRIELLE DORREN

Met de minsten der Mijnen

Geschiedenis van de Kleine Zusters van de H. Joseph

De congregatie van de Kleine Zusters van de Heilige Joseph werd op 21 juni 1872 gesticht in Heerlen. In de loop der tijd zijn meer dan drieduizend Nederlandse en Belgische vrouwen ingetreden. Als religieuzen richtten zij zich vooral op degenen naar wie het minst werd omgekeken. De Kleine Zusters van de H. Joseph werkten in de verpleging, de zwakzinnigenzorg, voogdij-instellingen, het onderwijs, bejaardentehuizen en kerkelijke instituten zoals seminaries en retraitshuizen. Zij waren in heel Nederland en in Belgisch Limburg actief, maar ook in China, Indonesië en Kenia.

In *Met de minsten der Mijnen* geeft Gabriëlle Dorren een geschiedenis van 140 jaar weer, waarin vooral de Kleine Zusters zelf in al hun verscheidenheid naar voren komen: op velerlei wijzen gaven en gaven zij hun spiritualiteit van eenvoud, toewijding en overgave gestalte.

696 blz., € 49,-
ISBN 978-90-8704-367-4
gebonden, geïllustreerd
reeds verschenen
NUR 686/704

Zie ook: *Eijt, Religieuze vrouwen: bruid, moeder, zuster. Geschiedenis van twee Nederlandse zustercongregaties, 1820-1940*, ISBN 90-6550-520-2, € 28,-; Heijst/Derks/Monteiro, *Ex caritate. Kloosterleven, apostolaat en nieuwe spirit van actieve vrouwelijke religieuzen in Nederland in de 19e en 20e eeuw*, ISBN 978-90-8704-153-3, € 55,-; Monteiro, *Vroomheid in veelvoud. Geschiedenis van de Franciscanessen van Oirschot 1797-1997*, ISBN 90-6550-096-0, € 24,-; Veen/Verhoeven, *En toch verschillend. Zusters van Liefde van Onze Lieve Vrouw, Moeder van Barmhartigheid 1960-2000*, ISBN 90-6550-868-6, € 30,-

‘Het eene vers steekt het andere in brand’

Briefwisseling Hendrik de Vries & Constant van Wessem, 1919-1952

Bezorgd, ingeleid en van aantekeningen voorzien door

JAN VAN DER VEGT

De dichter Hendrik de Vries en de schrijver Constant van Wessem hebben tussen 1919 en 1952 intensief gecorrespondeerd. Er zijn 163 brieven bewaard gebleven, merendeels uit de oorlogsjaren. Ze gaan over De Vries' poëzie en zijn medewerking aan het tijdschrift *Het Getij*, waarvan Van Wessem de voornaamste redacteur was. Een belangrijk onderwerp in de correspondentie is de groei van de bundel *Tovertuin* (1946), hoogtepunt in het oeuvre van De Vries en een van de mooiste Nederlandse poëziebundels uit de twintigste eeuw. De Vries vond in Van Wessem de gewenste raadgever. Andere onderwerpen waar vaak over wordt geschreven, zijn J. Slauerhoff († 1936), met wie beide schrijvers bevriend waren, en de levensomstandigheden tijdens de oorlog.

De inleiding bij deze uitgave kenschetst de literaire vriendschap tussen beide mannen. Een aantal ongepubliceerd gebleven gedichten van De Vries, als bijlagen toegevoegd, vergroot de literair-historische waarde van het boek.

Zie ook: Coebergh-van der Marck, *In de ban van het incestverbod. Analyse van een historische omslag in de verbeelding van erotiek tussen broer en zuster*, ISBN 978-90-8704-335-4, € 19,-; Doornbos, *Traditionele verhalen en revolutionaire vertellingen. Tegendraadse elementen in het werk van Geertruida Toussaint*, ISBN 978-90-8704-327-8, € 29,-; Een prototypische auteur: Arnon Grunberg [=TNTL 126 (2010) 3], ISBN 978-90-8704-205-9, € 15,-; Werkman, *De haven uitgraven. De wereld van J.K. van Eerbeek, schrijver (Meindert Boss 1898-1937)*, ISBN 90-6550-821-X, € 29,-

± 352 blz., ± € 35,-
ISBN 978-90-8704-399-5
ingenaaid, geïllustreerd
Reeks Achter het Boek
deel 42
verschijnt december 2013
NUR 621/694

D.B.R. KROEZE

Een kwestie van politieke moraliteit

Politieke corruptieschandalen en goed bestuur in Nederland, 1848-1940

Tegenwoordig staat Nederland bekend als een van de minst corrupte landen ter wereld. De vestiging van vrije verkiezingen, een moderne markteconomie, een professionele bureaucratie en een democratische rechtsstaat ging echter gepaard met corruptieschandalen, zo

blijkt uit deze geschiedenis van corruptie en goed bestuur tussen 1848 en 1940.

Dat de liberale minister van Financiën zijn voorstel voor een belastingverhoging voor Limburg introk om Limburgse kiezers te paaien, leidde tot de Limburgse brievenaffaire (1865). Bij het Billitonschandaal (1882-1892) floot het parlement de gouverneur van Indië terug omdat hij een onrechtmatige en schadelijke concessie aan een onderneming had verleend. Het ingrijpen van de katholieke minister van Justitie in een strafrechtelijk onderzoek naar misstanden in het katholieke Oss leidde tot de zaak-Oss (1938/39). Wat opvalt is, dat in Nederland corruptieschandalen als morele in plaats van strafrechtelijke kwesties werden behandeld. Daarmee ontstond een bestuurlijke traditie die tot op heden merkbaar is.

335 blz., € 32,-
ISBN 978-90-8704-369-8
ingenaaid, geïllustreerd
reeds verschenen
NUR 697/694

Zie ook: Briët, *Het proces van Rijck van Prehn en Johannes Wilhelmus Winter. Een bijzondere zaak voor het Hooggerechtshof van Nederlands-Indië in 1820*, ISBN 978-90-8704-340-7, € 15,-; Jong, *Electoraal cultuur en politieke oriëntatie. Verkiezingen in Gelderland 1888-1940*, ISBN 90-6550-892-9, € 25,-; Jong, *Van standspolitiek naar partijloyaliteit. Verkiezingen voor de Tweede Kamer 1848-1887*, ISBN 90-6550-069-3, € 21,-; Smit, *Landvoogd tussen twee vuren. Jonkheer Mr. A.C.D. de Graeff, gouverneur-generaal van Nederlands-Indië 1926-1931*, ISBN 978-90-8704-249-3, € 23,-

CHARLOTTE LAARMAN

Oude onbekenden

Het politieke en publieke debat over postkoloniale migranten in Nederland, 1945-2005

In de loop van zestig jaar hebben circa één miljoen mensen uit voormalige Nederlandse koloniën hun weg gevonden naar Nederland. Door de migratie van Indische Nederlanders, Molukkers, Surinamers en Antillianen kwam een ontmoeting tussen 'oude onbekenden' tot stand. Dit leidde tot reflecties over de collectieve identiteit van de Nederlanders en het lidmaatschap van postkoloniale migranten van de Nederlandse natie. Migratie en integratie hebben veel aandacht gekregen in het publieke en politieke debat.

Oude Onbekenden analyseert hoe ambtenaren, politici, pressiegroepen, wetenschappers en journalisten in een steeds wisselende samenstelling een rol speelden in de debatten. Door hun keuze van woorden, termen, argumenten, metaforen en beelden, die gedeeltelijk reproducties waren van het koloniale discours, beïnvloedden of stuurden zij het beleid. Deze studie laat zien op welke wijze dat taalgebruik van invloed is op de in- en uitsluiting van migranten.

Zie ook: Bouras, *Het land van herkomst. Perspectieven op verbondenheid met Marokko, 1960-2010*, ISBN 978-90-8704-323-0, € 30,-; Doesschate, *Asielbeleid en belangen. Het Nederlandse toelatingsbeleid ten aanzien van vluchtelingen in de jaren 1968-1982*, ISBN 90-6550-373-0, € 24,-; Eijl, *Tussenland. Illegaal in Nederland, 1945-2000*, ISBN 978-90-8704-303-2, € 25,-; Walaardt, *Geruisloos inwilligen. Argumentatie en speelruimte in de Nederlandse asielpcedure, 1945-1994*, ISBN 978-90-8704-294-3, € 39,-

295 blz., € 29,-
ISBN 978-90-8704-371-1
ingenaaid, geïllustreerd
reeks HM deel 4
reeds verschenen
NUR 694/745

Havens in Holland

[=themanummer *Holland Historisch Tijdschrift* 45 (2013) 3]

Onder redactie van MATTHIAS VAN ROSSUM, DEMELZA VAN DER MAAS en SANNE MUURLING

Holland is onlosmakelijk verweven met haar havens, als centra van scheepvaart, handel en migratie. Maar havens zijn niet onveranderlijk: er worden nieuwe havens aangelegd en oude vervallen, worden uitgebreid of herbestemd. Veel oude havenomgevingen hebben zich in de loop van de tijd ontwikkeld van werkplek en overslagplaats, naar recreatieoord en woonplek.

Vanuit de invalshoek van het menselijk gebruik van havengebieden ingericht tot circa 1950 proberen de auteurs nieuw licht te werpen op geschiedenis van de Hollandse haven.

Inhoud: MATTHIAS VAN ROSSUM/DEMELZA VAN DER MAAS/SANNE MUURLING, Redactioneel. Havens in Holland MA-
NON VAN DER HEIJDEN, De gezinseconomie in Hollandse havensteden 1580-1800 JOOST C.A. SCHOKKENBROEK, Ha-
vens: plaatsen van herinnering of vinexlocaties van de toekomst? PEIPIJN BRANDON, Wie raapt de spaanders? Onrust aan
de Amsterdamse admiraliteitswerf in 'rustige jaren' ANNETTE DE WIT, Geloof in vroegmoderne havens, 1600-1700 HUGO
LANDHEER, Een maandceelhouder en zijn klanten. Het voorbeeld van de Amsterdamse logementhouder Hendrik Klaver
PAUL VAN DE LAAR, Cultuur en migratiestromen in havensteden JAC J. BAART, Rotterdam 1940-1945. Rampspoed, ertskon-
vooien en profijtelijke projecten KIM ZWEERINK, Havens en herinrichting Column: BENNO VAN TILBURG *Tijdingen*:
MARTINE VAN LEEUWEN, Op havensafari Beeldessay: REMCO VAN DIEPEN Topstuk: GIJS ROMMELSE Uitsmijter: MINTE
KAMPHUIS

± 80 blz., € 15,-

ISBN 978-90-70403-65-2

ingenaaid, geïllustreerd
(kleur)

Holland 45 (2013) 3

verschijnt oktober 2013

NUR 693/696

Zie ook: *Steden en water* [=JEG 2010], ISBN 978-90-8704-307-0, € 14,90; *Wonen in Holland* [=Hol-
land 33 (2001) 2], ISBN 90-6550-189-4, € 15,-

DIEDERICK KLEIN KRANENBURG

Samen voor ons eigen

De geschiedenis van een Nederlandse volksbuurt, de Schilderswijk
1920-1985

De Haagse Schilderswijk is een van de vele Nederlandse volksbuurten waarover tegengestelde verhalen de ronde doen: ze worden herinnerd als een beruchte achterbuurt én als een gezellige volksbuurt, die in het Haagse geval in de jaren tachtig verdwenen zou zijn door de immigratie van gastarbeiders en andere nieuwkomers. In dit boek onderzoekt Diederick Klein Kranenburg de historische realiteit achter deze mythevorming. Daarmee levert hij een belangrijke bijdrage aan de sociale geschiedenis van Nederlandse stadswijken.

Klein Kranenburg laat – onder meer op basis van tientallen interviews – zien dat de wijk vóór de jaren tachtig al verre van homogeen was en het vertrek uit de wijk aan de gang was voordat migranten de wijk in kwamen. Na 1945 ondergingen veel achterblijvers een proces van sociale zelfuitsluiting, waarbij ze steeds meer met de rug naar de samenleving kwamen te staan. Dit belemmerde hun sociale mobiliteit.

Zie ook: *Armoede en sociale spanningen. Sociaal-historische studies over Leiden in de achttiende eeuw*, ISBN 90-70403-188-8, € 16,-; *Blauw, De stad is nooit af. Ontstaan en ontwikkeling van het stadsdeel Slotervaart, van Algemeen Uitbreidingsplan tot stedelijke vernieuwing*, ISBN 90-6550-898-8, € 10,-; *Bonke, De kleyn mast van de Hollandse coopsteden. Stadsontwikkeling in Rotterdam (1572-1795)*, ISBN 9073941148, € 23,-; *Koopmans, Dordrecht 1811-1914. Een eeuw demografische en economische geschiedenis*, ISBN 90-6550-405-2, € 27,-

± 448 blz., ± € 25,-
ISBN 978-90-8704-375-9
ingenaaid, geïllustreerd
verschijnt november 2013
NUR 693/696

INGRID VAN DER VLIS '... ut semper sit in flore'

Honderd jaar Gemeentelijk Gymnasium Hilversum, 1913-2013

De gemeenteraad had er aanvankelijk weinig vertrouwen in, maar zwichte in 1913. Het Gemeentelijk Gymnasium verrees in een nieuw pand aan de Schuttersweg en bleek van begin af aan een succes. Het aantal leerlingen nam snel toe. Bijna jaarlijks klopte het schoolbestuur bij de gemeente aan met de vraag om uitbreiding: meer vakken, meer docenten, meer lokalen. De groei zette niet eindeloos door. Na ruim vijftig jaar kwam er zelfs bijna een roemloos einde aan de school. Het Gymnasium kwam de crisis echter te boven en bleek ook in latere jaren veerkrachtig genoeg om diverse veranderingen en vernieuwingen het hoofd te bieden.

Op basis van archiefmateriaal en persoonlijke herinneringen komt het verhaal van de school hier tot leven, met ruime aandacht voor schoolorganisatie en huisvesting, voor de Hilversumse Gymnasiasten Bond, de Romereis, feestavonden en – hoe ongrijpbaar ook – de gymnasiale sfeer van toen en nu.

138 blz., € 25,-
ISBN 978-90-8704-377-3
gebonden, geïllustreerd
(kleur)
verschijnt augustus 2013
NUR 693/840

Zie ook: *Als een vis in het water. De Ichthus Hogeschool 1986-2001*, ISBN 90-6550-710-8, € 16,-;
Bezooijen, Bedrijfsschool Shell Pernis. Vijftig jaar werken aan vakmanschap 1943-1993, ISBN 90-6550-409-5, € 13,-; *Meijer, Beroep huisvrouw. Geschiedenis van het Amersfoortse huishoudonderwijs*, ISBN 978-90-8704-333-9, € 27,-; *Onderwijs in Hilversum. Van Dorpsschool tot Media Academie*, ISBN 90-6550-874-0, € 16,-; *Verhoeven, Ter vorming van verstand en hart. Lager onderwijs in oostelijk Noord-Brabant ca. 1770-1920*, ISBN 978-90-6550-381-7, € 38,-

MAARTEN VAN DER LINDE en JOHAN FRIESWIJK

De Volkshogeschool in Nederland 1925-2010

‘Eenige wonderlijke mensen’, bezig met het tot stand brengen van een onbegrijpelijk werk. Zo keek men aan tegen de mensen die in 1932 in een uithoek van Friesland de eerste volkshogeschool stichtten. Uit hun initiatief ontstond een beweging die met veel elan bijdroeg aan de culturele ontwikkeling en sociale vorming van grote groepen jongeren en volwassenen. In de jaren dertig werd honderden jonge werklozen met vakscholing én maatschappelijke vorming een nieuw perspectief aangereikt. Na de oorlog boden de volkshogescholen vormingsweken voor onder andere leerlingen van diverse schooltypen, gezinsverzorgsters in opleiding en onderwijzers in de jaren vijftig en zestig en ondernemingsraden, groene landbouwers en dove Nederlanders in de jaren zeventig en tachtig.

Dit boek schetst het ontstaan en de ontwikkeling van de verschillende volkshogescholen in Nederland in al hun facetten. Ze vormden een beweging die het maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef wilde bevorderen en de samenleving wilde democratiseren.

Zie ook: Dubois, *Reddende liefde. Het werk van de Heldringstichtingen in Zetten 1847-2010*, ISBN 978-90-8704-226-4, € 35,-; Linde, *Het visioen van Eijkman. Dr. J. Eijkman, de Amsterdamsche Maatschappij voor Jongemannen en de vernieuwing van Nederland 1892-1945*, ISBN 90-6550-764-7, € 30,-; Veendrick, *Tussen school en leven. Langdurige internaatsvorming voor meisjes tussen 14 en 16 jaar in de jaren vijftig en zestig in vormingsinternaat De Vonk te Noordwijkerhout*, ISBN 90-6550-061-8, € 21,-

± 480 blz., ± € 35,-
ISBN 978-90-8704-382-7
ingenaaid, geïllustreerd
verschijnt november 2013
NUR 686/840

Geschiedschrijving 1900-1940, in het bijzonder over Friesland

Onder redactie van PH.H. BREUKER, G.TH. JENSMAN
en H. DE JONG

De bekende inaugurele rede van Fruin uit 1860 wordt doorgaans gezien als het begin van de academische geschiedschrijving in Nederland. Aan de universiteiten ontstonden nieuwe perspectieven en werden andere en strengere methodes ingevoerd. Hoe en wanneer drong deze academische praktijk door in het bredere veld? De auteurs van dit boek beantwoorden deze vraag voor de Friese regionale geschiedschrijving. Centraal staan de beroepshistoricus I.H. Gosses, de natuurwetenschapper en liefhebber Obe Postma en de liefhebber bij uitstek G.A. Wumkes. Ook de rol van de Fryske Akademy, opgericht in 1938, wordt belicht.

Inhoud: MARNIX BEYEN, Verruiming van stabiele kaders. Nederlandse academische geschiedschrijving, 1900-1940 MAARTEN DUIJVENDAK, (Pre-)professionele historie. Trends in de lokale en regionale geschiedschrijving in Nederland 1900-1940 JOHAN FRIESWIJK, Geert Aeilco Wumkes (1869-1954): 'paadwizer' voor enkele generaties Friese historici PHILIPPUS BREUKER, Postma als historisch onderzoeker HANNO BRAND, Izaak Gosses

± 192 blz., ± € 19,-

ISBN 978-90-8704-396-4
ingenaaid, geïllustreerd
verschijnt november 2013
NUR 693/686

Zie ook: Jong, Knooppunt Halbertsma. Joast Hiddes Halbertsma (1789-1869) en andere Europese geleerden over het Fries en andere talen, over wetenschap en over de samenleving, ISBN 978-90-8704-134-2, € 39,-; Van Groningen tot Zeeland. Geschiedenis van het cultuurhistorisch onderzoek naar het kustland-schap, ISBN 978-90-8704-164-9, € 19,-

De menselijke maat in de wetenschap

De geleerden(auto)biografie als bron voor de wetenschaps- en universiteitsgeschiedenis

Redactie van L.J. DORSMAN en P.J. KNEGTMANS

Kán een biografie wel bijdragen aan de wetenschaps- of universiteitsgeschiedenis? Welke zijn de theoretische implicaties van de biografie als wetenschapshistorisch genre? En hoe ontwikkelde dit genre zich? In deze bundel wordt onderzocht hoe een geleerden(auto)biografie een bron kan zijn voor de wetenschaps- en universiteitsgeschiedenis. Zij geeft inzicht in de ontwikkelingen in een bepaald vakgebied, de verhoudingen en het werk in kliniek of laboratorium, het onderwijs dat aan de universiteit werd verzorgd, de verhoudingen in een faculteit, het werk dat achter de schermen werd verricht, de ruzies rond een benoeming of in de contacten die op congressen werden gelegd. Bovendien werpt menige geleerden(auto)biografie ook licht op het studentenleven van de hoofdpersoon en op het onderwijs dat hij of zij genoot.

De bundel bevat bijdragen van JEROEN BOUTERSE, DIRK VAN MIERT, HERMAN PAUL, PATRICIA FAASSE, NIELS GRAAF, STEFAN VAN DER POEL, MAARTEN VAN DEN BOS, LEEN DORSMAN en PETER JAN KNEGTMANS.

Zie ook: *Keurige wereldbestormers. Over studenten en hun rol in de Nederlandse samenleving sedert 1876*, ISBN 978-90-8704-069-7, € 14,-; *Onderzoek in opdracht. De publieke functie van het universitaire onderzoek in Nederland sedert 1876*, ISBN 90-978-8704-014-7, € 16,-; *Het universitaire bedrijf. Over professionalisering van onderzoek, bestuur en beheer*, ISBN 978-90-8704-182-3, € 12,-; *Universiteit, publiek en politiek. Het aanzien van de Nederlandse universiteiten, 1800-2010*, ISBN 978-90-8704-317-9, € 15,-

± 160 blz., ± € 16,-
ISBN 978-90-8704-397-1
ingenaaid, geïllustreerd
reeks U & S deel 11
verschijnt december 2013
NUR 694/681

Hella S. Haasse

[=themanummer *Indische Letteren* 28 (2013) 2]

Onder redactie van OLF PRAAMSTRA e.a.

Hella S. Haasse is een groot schrijfster die ook na haar overlijden in november 2011 nog volop in de belangstelling staat. Aleid Truijens, recensente en columniste van *de Volkskrant*, werkt aan een biografie terwijl literatuurcriticus Margot Dijkgraaf een studie schrijft over kernthema's in haar werk. Haasse heeft met haar boeken grote invloed uitgeoefend op de beeldvorming van Nederlands-Indië in Nederland. Ze heeft verhoudingsgewijs weliswaar niet veel over Indië geschreven, maar haar boeken bereikten een groot en breed publiek. Dit themanummer is gewijd aan de Indische wereld van Hella Haasse.

Inhoud: Redactioneel PATRICIA DE GROOT, Hella S. Haasse of De rol van de verbeelding KEES SNOEK, Nederlands-Indië in het werk van Hella S. Haasse. Een speurtocht naar identiteiten, het beeld van de Ander OLF PRAAMSTRA, Voor de tweede keer verbannen. Hella S. Haasse en de Indische gemeenschap PAMELA PATTYNAMA, Java is mijn innerlijk landschap. Interview met Hella Haasse ESTHER TEN DOLLE, Schaken met Diponegoro. Een vergeten toneelstuk over een vergeten vrijheidsstrijder PETER VAN ZONNEVELD, De erfenis van Insulinde. Hella S. Haasse over andere Indische auteurs Uitnodiging lezingenmiddag 15 september 2013

80 blz., € 12,50

ISBN 978-90-8704-370-4

geniet

IL 28 (2013) 2

reeds verschenen

NUR 621/691

Zie ook: *Van Inlander tot Indonesiër* [=IL 24 (2009) 2], ISBN 978-90-8704-108-3, € 12,50; *Vertrouwd en vreemd. Ontmoetingen tussen Nederland, Indië en Indonesië*, ISBN 90-6550-622-5, € 18,-

Van felle kritiek tot feuilleton

De Indische pers en de literatuur

Onder redactie van GEERT ONNO PRINS, INGE TROMP en PETER VAN ZONNEVELD

De pers van Nederlands-Indië was kritisch, boosaardig, scherp en onderhoudend. Felle polemieken, geestige beschouwingen en amusante verhalen wisselden elkaar af. Ze waren doorgaans geschreven in die typische tropenstijl: vitaal, geestig en op-de-man. Er zijn legio relaties tussen kranten, tijdschriften en de letteren, zoals blijkt uit deze bundel, die verschijnt als hommage aan Gerard Termorshuizen, schrijver van het tweedelige standaardwerk over de Indische pers. De auteurs van de bundel zijn alle verbonden aan de Werkgroep Indische Letteren.

Inhoud: PETER VAN ZONNEVELD, Voorwoord OLF PRAAMSTRA, Gevangen schrijvers PETER VAN ZONNEVELD, De arrestatie van Tjoet Nja Din. Een Atjehse vorstin in de literatuur en in de pers VILAN VAN DE LOO, Dochter van Indië. Melati van Java (1853-1927) FRANK OKKER, Gerret weet het beter. Rouffaer en de Indische pers PAMELA PATTYNAMA, 'Onze krant heeft geen plaatjes!' De rol van koloniale foto's in Indisch en postkoloniaal Nederland BERT PAASMAN, 'Blijf met je kassietangan van de barangaloes'. Het korte leven van Gerilja van Administrateur Jan Boon GEERT ONNO PRINS, 'Wie verveelt heeft ongelijk'. Over de tropenstijl in de Indische pers en literatuur REGGIE BAAY, De Indische pers in 1908 en een roman in 2012. Doofpot-affaire in tempo doeloe INGE TROMP, Bibliografie van Gerard Termorshuizen

±180 blz., ±€15,-
ISBN 978-90-8704-381-0
paperback
verschijnt oktober 2013
NUR 621/691

Zie ook: F. Springer [=IL 27 (2012) 2], ISBN 978-90-8704-302-5, €12,50; Tjalie Robinson [=IL 27 (2012) 1], ISBN 978-90-8704-300-1, €12,50

Met andere ogen ...

Reizen in Overijssel

[=themanummer *Overijsselse Historische Bijdragen*. Verslagen en mededelingen van de Vereeniging tot beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis 128^e stuk 2013]

Onder redactie van LYDIE VAN DIJK e.a.

Van eind zestiende tot eind negentiende eeuw verschenen er meer dan honderd boeken waarin reizen door Overijssel werden beschreven. Opvallend is dat de schrijvers niet alleen belangstelling hadden voor steden met mooie monumenten, maar ook voor vervuilde buurten, de industriële ontwikkeling en het onderwijs. Dit themanummer beschrijft deze reisliteratuur en de routes. Overijssel bestond vroeger voor een groot deel uit moerassige streken en heidegebieden en men kon slechts via een paar wegen naar andere delen van de provincie reizen.

Inhoud: GERRIT VERHOEVEN, Inleiding MICKEY HOYLE/GERRIT VERHOEVEN, Over de IJssel Langs de randen en rafels van Nederland (late 17^e-19^e eeuw) FRITS SCHMIDT, Hasselt tussen noord en zuid, oost en west ARNOLD GEVERS, Twente, land van katoen en heide DICKY HAZE, 'Denkend aan Kampen ...' LYDIE VAN DIJK, Geen stad ligt zo prachtig ... Reizigers over Zwolle GEORG HARTONG, Deventer van tussenstop tot reisdoel JEAN STRENG, Batavisch bloed, met geel haar en drie korte rokken. Etnografische reisnotities uit de negentiende eeuw over de Overijsselse bewoners Lijst van geraadpleegde boeken Literatuursignalement Jaarverslag VORG

± 250 blz., € 19,-

ISBN 978-90-8704-398-8

ingenaaid, geïllustreerd
(kleur)

OHB 128^e stuk 2013

verschijnt november 2013

NUR 693/694

Zie ook: *Revolutionair in Brabant, royalist in Holland. Adriaan van der Willigen als toerist in België tussen 1792 en 1827*, ISBN 978-90-8704-218-9, € 12,-; Verhoeven, *Anders reizen? Evoluties in vroegmoderne reiservaringen van Hollandse en Brabantse elites (1600-1750)*, ISBN 978-90-8704-092-5, € 32,-

Verschijsningsschema najaar 2013 en bestelbiljet

Reeds verschenen

- Constantijn Huygens op dienstreis blz. 12
Dorren, *Met de minsten der Mijnen* blz. 22
Hella S. Haasse blz. 32
Kroeze, *Een kwestie van politieke moraliteit* blz. 24
Laarman, *Oude onbekenden* blz. 25
Zuidervaart/*Van Gent, Between Rhetoric and Reality*
blz. 20

Augustus

- Poot, *Crucial Years in Anglo-Dutch relations (1625-1642)*
blz. 13
Vlis, '... ut semper sit in flore' blz. 28

September

- De klassieke oudheid in de islamitische wereld* blz. 5
Konijnenburg, *Visioen van vrijheid* blz. 18

Oktober

- Alexander en Darius blz. 4
Havens in Holland blz. 26
Singor, *Sicilië in de Oudheid* blz. 7
Van felle kritiek tot feuilleton blz. 33
Zuidervaart, *Over Ridders, Priesters en Predikanten in*
Schelluinen blz. 10

naam: _____

adres: _____

pc, plaats: _____

telefoon: _____ e-mail adres: _____

handtekening: _____ datum: _____

November

Arnhem 1813 blz. 17

Geschiedschrijving 1900-1940, in het bijzonder over
Friesland blz. 30

Geuzen en papen blz. 11

Jong-Slagman, *Hofpredikers in de negentiende eeuw*
blz. 19

Klein Kranenburg, *Samen voor ons eigen* blz. 27

Linde/Frieswijk, *De Volkshogeschool in Nederland*
1925-2010 blz. 29

Lesger, *Het winkellandschap van Amsterdam* blz. 3

Peele, *Een uitzonderlijke erfgenaam* blz. 16

Met andere ogen ... blz. 34

Sneller, *De Gouden Eeuw in gedichten van Joost van den*
Vondel (1587-1679) blz. 15

Torenlaan 25 – NL-
1211 JA Hilversum

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

December

Brabbeling blz. 14

Gender and Genes blz. 21

'Het eene vers steekt het andere in brand' blz. 23

De Klassieken en de populaire cultuur blz. 6

Het liederenhandschrift Berlijn 190 blz. 8

De menselijke maat in de wetenschap blz. 31

Stein, *De hertog en zijn Staten* blz. 9

UITGEVERIJ
VERLOREN

